

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOLCU KUJAWSKIM ZA 2021
ROK**

Spis treści

I WPROWADZENIE.....	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	9
III. REALIZACJA ZADAŃ.....	11
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	12
2. Zadania własne gminy	18
2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń	18
2.2 Usługi opiekuńcze.....	19
2.3 Domy Pomocy Społecznej.....	21
2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej.....	22
3. Zadania zlecone gminie	23
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	23
3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	23
3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.....	24
3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus	25
3.5. Fundusz alimentacyjny	25
3.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	26
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy.....	26
3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej	26
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM	28
1. Kontrakt socjalny.....	28
2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”	29
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU	30
1. Środowiskowa praca socjalna.....	30
2. Gminny asystent rodziny	31
3. Wsparcie specjalistów	32
VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	33
1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin.....	33
2. Wolontariat w MGOPS.....	34
3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.....	35

4. „Wspieraj seniora”	36
VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	36
VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej	37
1. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”	37
2. „Między nami aktywnymi Seniorami”	38
3. „Aktywni wykwalifikowani”	39
IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY	40
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:	40
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:	40
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:	41
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:	41
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:	41
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:	42
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:	42
X. PODSUMOWANIE	43
XI. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2022 ROKU	46
SPIS TABEL	49
SPIS WYKRESÓW	49

I WPROWADZENIE

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2021 roku.

Mijający rok był kolejnym, który upłynął pod znakiem dużych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania pomocy społecznej. Szczególne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania służb społecznych miała trwająca w 2021 roku pandemia COVID-19 i związane z nią okresowe obostrzenia. Większość z zaplanowanych potrzeb mieszkańców pomimo przeciwności udało się zrealizować. Wprowadzenie a następnie ewolucja obowiązującego reżimu sanitarnego i zagrożeń epidemiologicznych, konieczność docierania, również z nowymi formami pomocy do szerokiego grona osób potrzebujących wsparcia, dopasowywania organizacji pracy/świadczenia usług pracowników Ośrodka do zmieniającej się sytuacji, to tylko wybrane wyzwania, z którymi musieli się zmierzyć pracownicy Ośrodka.

W 2021 roku w pracy Ośrodka wprowadzono wiele zmian, które będą rzutowały na jego pracę w latach kolejnych. Ośrodek wzmocnił i na większą skalę wykorzystywał paletę narzędzi informatycznych pozwalających w bezpieczny sposób, zdalnie załatwiać mieszkańcom Gminy Solec Kujawski niezbędne formalności. Angażował się w realizację innowacyjnych inicjatyw, zapewniał mieszkańcom wsparcie w dostarczaniu leków i zakupów w czasie izolacji lub kwarantanny a w ramach realizacji nowych programów osobom samotnym niesamodzielnym lub niepełnosprawnym wsparcie w codziennym funkcjonowaniu oraz monitorowanie stanu zdrowia.

W 2021 roku realizowane były 4 projekty ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz projekty socjalne skierowane do seniorów, osób z niepełnosprawnością i rodzin z dziećmi.

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników. Warto podkreślić, że Ośrodek kontynuował w 2021 roku świadczenie wyspecjalizowanych usług (w tym asystenta rodziny).

W 2021 roku Urząd Miejski w Solcu Kujawskim przekazał na realizowanie zadań Ośrodka zrewitalizowany budynek przy Tadeusza Kościuszki 12, który obecnie jest siedzibą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

W nowym budynku utworzona została placówka wsparcia dziennego „Świetlica środowiskowa” dla 15 dzieci z terenu gminy. Świetlica udziela wsparcia dzieciom 5 dni w tygodniu w godzinach od 12 do 16. Celem działalności świetlicy środowiskowej jest wspieranie rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

W 2021 roku w związku z zakończeniem realizacji projektu pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami” działalność utworzonego Klubu Samopomocy „Stokrotka” finansowana jest ze środków Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Od 1 czerwca 2021 roku w ramach środków własnych funkcjonują również 3 mieszkania chronione wspierane, które powstały w ramach projektu pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnym”.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z wychowaniem.

W 2021 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej udzielono pomocy przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

Tabela 1 Kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2021 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej	701,00 zł
Dla osoby w rodzinie	528,00 zł

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

Tabela 2 Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2021 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	1.051,50 zł
Dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	792,00 zł

W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłków na podstawie Uchwały Nr II/23/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Ośrodek udzielał pomocy na dofinansowanie do opłat za gaz, energię elektryczną, opał przekazując środki na konta. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmocnienia rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wszystkie działania podejmowane w 2021 roku oparte były o wspomniane ustawy oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020;
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023;
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2021 – 2025;
4. Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
5. Zarządzeniem Nr VI/124/20 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 10 sierpnia 2020 roku, w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
6. Uchwałą Nr XXIII/208/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Solec Kujawski na rok 2021 ze zmianami;
7. Uchwałą Nr XXIII/207/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 ze zmianami;
8. Uchwałą Nr XXIII/209/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2021 – 2025;
9. Zarządzenie Nr V/29/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;
10. Uchwała Nr XVI/148/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania;
11. Zarządzenie Nr V/65/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec

Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;

12. Uchwała Nr XVIII/157/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie zmian uchwały w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Solec Kujawski lub jej jednostkom podległym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną;
13. Uchwała Nr IX/76/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej Gminy Solec Kujawski na lata 2019 – 2025;
14. Uchwała Nr XXII/198/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie przyjęcia do realizacji projektu pod nazwą „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020;
15. Uchwała Nr XXII/199/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie przystąpienia do realizacji programu „Wspieraj Seniora”;
16. Uchwała Nr XIII/110/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia;
17. Uchwała Nr XIX/177/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 czerwca 2020 roku w sprawie utworzenia mieszkań chronionych wspieranych ze zmianami.
18. Uchwała Nr XIII/113/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 – 2022.

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.; Dz. U. z 2021 r. poz. 2268),
2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.; Dz. U. z 2021 r. poz. 573 t. j.),

4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r., poz. 517 ze zm.; Dz. U. z 2021r. poz. 1858 r. t. j.),
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176 t. j.),
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685 t. j.),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 423 ze zm.),
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.; Dz. U. z 2019 r., poz. 60 ze zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.),
9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.; Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 t. j.),
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.)
11. Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.; Dz. U. z 2021r., poz. 2095 ze zm.),
12. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.),
13. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 ze zm.),
14. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 1100 ze zm.),
15. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.; Dz.U. 2021 poz. 887 ze zm.),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 t. j.),
17. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.),
18. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282 ze zm.),

19. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.; Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.),
20. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 1297),
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zmianami),
22. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim,
23. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.),
24. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 t.j.).
25. Uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start” (M.P. 2018 poz. 514),
26. Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową – Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka oraz portal społecznościowy Facebook, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom

w zakresie pomocy społecznej. Dzięki zmianom organizacyjnym pracownicy Ośrodka działają tak, aby funkcjonalność usług i wsparcia Ośrodka była najbardziej optymalna dla mieszkańców miasta.

Według stanu na 31.12.2021 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było 61 osób, w tym w Warsztacie Terapii Zajęciowej – 11 osób, 6 osób w sekcji świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych i spraw alimentacyjnych i 14 osób w sekcji usług opiekuńczych.

Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prowadzona w Ośrodku działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędny do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Solca Kujawskiego. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

szkolenia i kursy:

- „Zmiany w przepisach prawa: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i program Rodzina 500+” - 1 osoba;
- „Specjalistyczne usługi opiekuńcze” - 1 osoba;
- „Zamknięcie ksiąg rachunkowych w OPS” – 1 osoba;
- „Jak wyznaczać cele w SRPS” – 1 osoba;
- „Dobre wsparcie – kompleksowe rozwiązania dla usług społecznych” – 2 osoby
- „Oprogramowanie do obsługi ŚR, FA itp. ” – 2 osoby;
- „Ustawa o pomocy społecznej nowelizacja 2021” – 1 osoba;
- „Model kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy a innymi podmiotami” – 3 osoby
- „Samodzielne badanie dostępności stron internetowych” – 1 osoba;
- „Zarządzanie rewitalizacją i włączanie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji” – 2 osoby;
- „Monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych” – 2 osoby;
- „Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny” – 2 osoby;
- „Jak stosować KPA – zasady ogólne” – 2 osoby;

- „Roczne rozliczenie podatku od osób fizycznych za rok 2021 – zmiany w PIT wynikające z Polskiego Ładu” – 1 osoba;
- „Zmiany w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych” – 1 osoba;
- „Usługi opiekuńcze w tym SUO – realizacja i aspekty prawne” – 2 osoby;
- „Domy Pomocy Społecznej” – 2 osoby;
- „Ustawa o pomocy społecznej” – 2 osoby;
- „Ustawa o realizowaniu usług społecznych przez CUS” – 3 osoby;
- „Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych” – 1 osoba;
- „Szkolenie – kontrakt socjalny” – 1 osoba;
- „Program „Za życiem” – 1 osoba.

konferencje, seminaria i spotkania:

- „Nowe oblicza systemu usług społecznych” – 2 osoby;

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka.

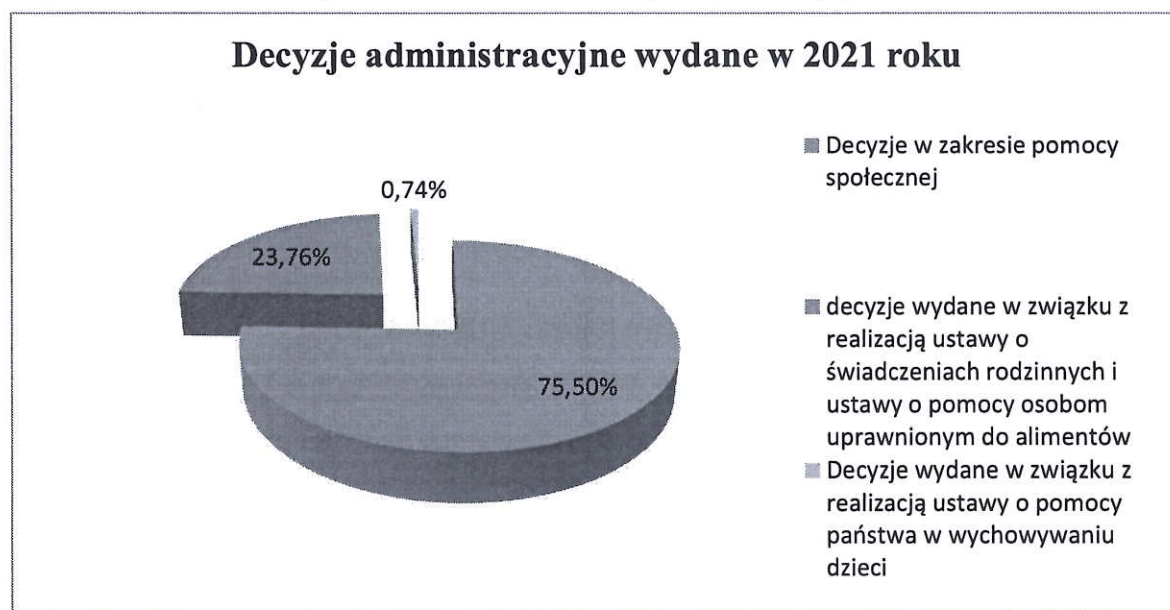
III. REALIZACJA ZADAŃ

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, z wyłączeniem szeroko rozumianej pracy socjalnej i poradnictwa.

Tabela 3 Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba 2020r.	Liczba 2021r.
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	3.367	2.698
liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	2.444	2.037
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	872	641
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie wychowawcze 500+	51	20

Wykres 1 Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2021 r.

W 2021 roku zdecydowana większość wydanych decyzji administracyjnych związana była z realizacją ustawy o pomocy społecznej, jako głównych zadań realizowanych przez Ośrodek. Spadek liczby wydanych decyzji dotyczących realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „Program 500+” wynika ze zmiany w ustawie z 2019 roku, konsekwencją której było wprowadzenie zasady dotyczącej załatwiania spraw poprzez wydanie informacji o przyznaniu świadczenia 500+.

1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2021 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych;
- 3) opracowanie i realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;

- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) opieka nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni;
- 10) realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 11) realizacja zadań wynikających z ustawy o kombatantach, oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej;
- 12) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 13) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 14) zapobieganie samotności osób starszych i niepełnosprawnych, tworzenie warunków i stymulowanie kontaktów w ramach środowiska rodzinnego, lokalnego i sąsiedzkiego;
- 15) organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomocy sąsiedzkiej w środowisku zamieszkania;
- 16) prowadzenie usług społecznych i zdrowotnych;
- 17) realizacja innych zadań wynikających z przepisów prawa.

W realizacji zadań w 2021 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającym w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2021 roku wydatkowano łączną kwotę 30.042.501,79 zł., z tego:

- w ramach zadań własnych gminy – 5.183.475,02 zł.,
- w ramach zadań zleconych gminie – 23.582.841,95 zł.,
- w ramach zadań własnych dotowanych – 975.883,84 zł.
- w ramach realizacji projektów unijnych – 300.300,98 zł,

W ramach zadań własnych gminy, Ośrodek pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy

Społecznej w wysokości 852.500,00 zł. z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości 49.625,00 zł.

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku zamieszkiwało **15.629** mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła **171** osoby. W porównaniu z 2020 rokiem liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie spadła o 101 osób.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2021 roku ze świadczeń pomocy społecznej (łącznie z pracą socjalną) skorzystało **601** rodzin - **1139** osób w tych rodzinach. Każda osoba/rodzina będąca klientem Ośrodka objęta była podstawową pracą socjalną.

Wśród klientów Ośrodka były osoby objęte wyłącznie pracą socjalną. Z tego rodzaju wsparcia w 2021 roku skorzystało **228** rodzin – **396** osób.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2021 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 4 Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2021 roku w odniesieniu do roku 2020. (Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.)

Powody przyznawania pomocy przez MGOPS w 2021 r. w odniesieniu do 2020 r.				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2020 rok		2021 rok	
Ubóstwo	186	408	182	404
Bezrobocie	93	237	88	233
Długotrwała lub ciężka choroba	244	360	245	380
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	95	372	105	387
Niepełnosprawność	171	317	179	338
Alkoholizm	37	41	34	36
Bezdomność	12	12	12	12

Potrzeba ochrony macierzyństwa	41	205	46	224
Przemoc w rodzinie	7	33	1	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	2	2
Zdarzenie losowe	2	5	3	6
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Narkomania	2	2	2	2

Analiza danych w tabeli wskazuje na niewielki spadek osób korzystających z pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, alkoholizmu, przemocy w rodzinie i bezrobocia. Wpływ na tę sytuację może mieć poprawa sytuacji materialnej rodzin w związku z wieloma programami pomocowymi rządu takimi jak: świadczenie wychowawcze 500+, „Dobry Start” (świadczenie 300+) oraz 500+ dla osób niepełnosprawnych. Z danych wynika, że w 2021 roku nastąpił wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby; bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego; niepełnosprawności i potrzeby ochrony macierzyństwa. Może to być spowodowane trwającą w roku 2021 pandemią COVID-19, która znacząco wpłynęła na stan zdrowia społeczeństwa jak i funkcjonowanie wielu rodzin, w tym rodzin z dziećmi i osób z niepełnosprawnością. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniem się ich na wysokim poziomie Ośrodek stara się na bieżąco dostosowywać formę i zakres świadczeń do potrzeb w celu poprawy występowania w/w zjawisk.

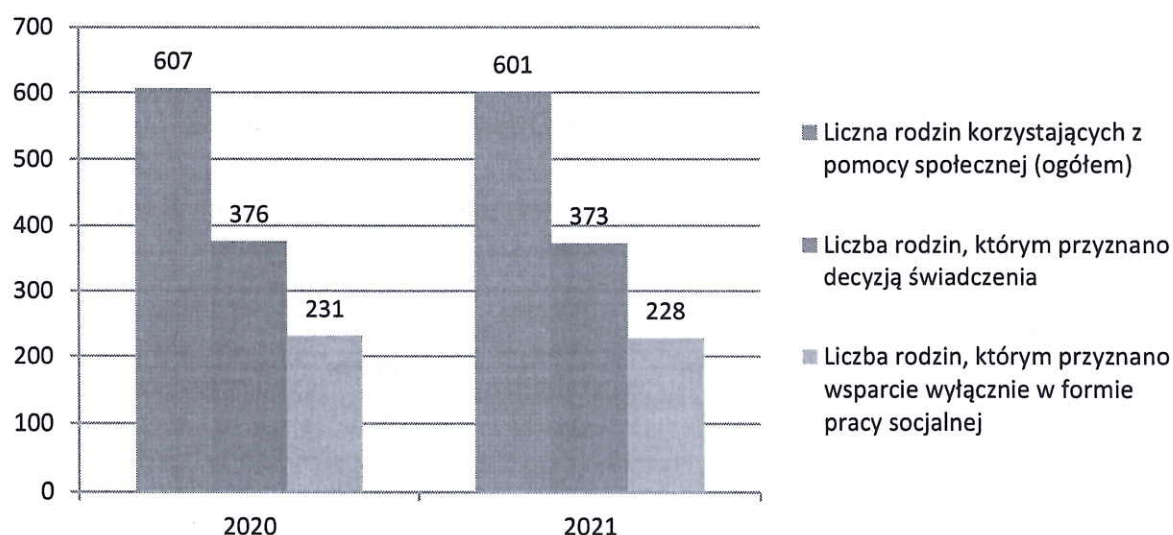
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2020 r.		2021 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	607	1 137	601	1139
1 osoba w rodzinie	349	349	345	345
2 osoby w rodzinie	131	262	125	250
3 osoby w rodzinie	50	150	51	153
4 osoby w rodzinie	33	132	35	140
5 osób w rodzinie	29	145	29	145
6 i więcej osób w rodzinie	15	99	16	106
Rodziny z dziećmi, w tym:	125	492	130	519

z 1 dzieckiem w rodzinie	44	122	46	132
z 2 dzieci w rodzinie	43	160	42	162
z 3 dzieci w rodzinie	21	104	25	119
z 4 dzieci w rodzinie	13	76	13	77
z 5 dzieci w rodzinie	2	15	2	14
z 6 i więcej dzieci w rodzinie	2	15	2	15
Rodziny emerytów i rencistów	151	213	160	219

W 2021 roku minimalnie spadła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2020 o 0,99%. Największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wynosił 57,40% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 20,80% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. Nieznacznie wzrosła liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej jak i potrzebujących wsparcia rodzin emerytów i rencistów. Jako jedną z przyczyn tego stanu rzeczy mogły być skutki pandemii Covid-19, która w 2021 roku powodowała wiele zachorowań, często wymagających dłuższego leczenia, przez co rodziny z dziećmi oraz rodziny emerytów i rencistów ponosiły większe wydatki.

Wykres 2 Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2020-2021

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. Bez względu na powód zgłoszenia się do Ośrodka, każda osoba objęta była

podstawową pracą socjalną, a gdy sytuacja tego wymagała, wzmożoną pracą socjalną. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W celu najlepszego zaopiekowania się osobami i rodzinami, które wymagają wsparcia, dokonano w Ośrodku zmiany organizacyjnej, polegającej na odłączeniu pracy socjalnej od postępowania administracyjnego.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 6 Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i informacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej dot. zobowiązań alimentacyjnych rodzin osób przebywających w DPS	7
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	2
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	71
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	15
postępowanie w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	12
Wydawanie zaświadczeń	16
Wydawanie opinii na potrzeby PCPR i innych MOPS na temat aktualnej sytuacji rodzin biologicznych oraz ocena zasadności pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej	29

Pomoc w ustalaniu odpłatności za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	6
Wniosek o ściganie przestępstwa określonego w art. 209 §1 kodeksu karnego	14

2. Zadania własne gminy

2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

Zasiłki stałe – wypłacono **689** świadczeń **64** rodzinom na łączną kwotę **282.987,57 zł.** Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 645 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłki okresowe – wypłacono **540** świadczeń **112** rodzinom na łączną kwotę **197.105,78 zł.** Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze – wypłacono **250** świadczeń **106** rodzinom na łączną kwotę **41.054,64 zł.** W ramach tych zasiłków wypłacano: specjalne zasiłki celowe - **96** świadczeń **71** rodzinom kwotę **17.518,00 zł.**, oraz zasiłki celowe z tyt. zdarzenia losowego **3** rodzinom na łączną kwotę **4.000,00 zł.**

W ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata **2019 - 2023** zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pomocą objęto **472** osoby. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego spadła o 2,88%.

Na ten rodzaj pomocy wydatkowano kwotę **272.500,00 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81.750,00 zł,
- dotacja – 190.750,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **89** osób,
- zakup posiłków dla dorosłych – **8** osób,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **457** osób.

W porównaniu z rokiem 2020 o 2,77% spadła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, z jednoczesnym spadkiem o 32,58% liczby zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach. Powodem spadku zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach była epidemia Covid-19 i związane z nią obostrzenia nakazujące pracę zdalną dzieci i młodzieży.

2.2 Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2021 roku objęto ogółem **112 rodzin**. Zrealizowanych zostało **17.578** godzin świadczeń. Pełen koszt realizacji usług opiekuńczych wyniósł **474.606,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **27 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych. Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się stale na wysokim poziomie, i świadczy to o coraz większym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „Opieka 75+”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
- umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej;
- wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu „Opieka 75+”, wsparciem w formie usług opiekuńczych zostało objętych **11** osób, w wieku powyżej 75 roku życia, którym łącznie zrealizowano **1.354** godzin wsparcia. Były to osoby, który dotąd nie korzystały z tej formy wsparcia, jak również osoby,

które wymagały zwiększenia dotychczasowej ilości godzin usług opiekuńczych. Ośrodek pozyskał na realizację Programu „Opieka 75+” z budżetu państwa kwotę **18.279,00 zł**. Łączny koszt zadania wyniósł **36.558,00 zł**.

W ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” 7 osób objętych było wsparciem asystenta. W okresie sprawozdawczym zrealizowano **1.936** godziny wsparcia, z czego: **1.357** godzin wsparcia zrealizowano dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności a **579** godzin wsparcia dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Łącznie na ten cel w 2021 roku wydatkowano **38.565,12 zł**.

W ramach projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” w 2021 roku **30** osób z terenu Gminy Solec Kujawski zostało objętych wsparciem w formie opaski dla osoby starszej lub niepełnosprawnej. Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działania 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego. Beneficjentem projektu jest Województwo Kujawsko – Pomorskie, partnerem Gmina Solec Kujawski a realizatorem Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka. Łączna wartość projektu: **19.079.461,24 zł.**; dofinansowanie UE: **16.207.111,24 zł.**; wkład partnera (Gminy Solec Kujawski): **57.204,30 zł**.

W ramach trwałości projektu „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w 2021 roku realizowane było wsparcie 3 osób w mieszkaniach chronionych wspieranych. Do 31 maja wsparcie realizowane było ze środków projektu, natomiast od 1 czerwca w ramach zadań własnych Ośrodka. Ponadto zachowana jest gotowość świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 6 osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych. Mieszkańcy od czerwca 2021 roku ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze oraz za pobyt w mieszkaniach zgodnie z zapisami Uchwał Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim. Projekt został zakończony 31 maja 2021 roku.

W ramach projektu pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w okresie sprawozdawczym **25** osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia terapeuty zajęciowego

i/lub psychologa w miejscu zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin to: od 4 do 8 godzin miesięcznie wsparcia terapeuty zajęciowego i/lub do 2 godzin miesięcznie wsparcia psychologa. Projekt został zakończony 30 kwietnia 2021 roku. Ponadto funkcjonował utworzony w ramach projektu Klub Samopomocy „Stokrotka” dla 15 osób starszych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Od 1 maja 2021 roku Klub Samopomocy „Stokrotka” funkcjonuje w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w godzinach od 9 do 13. Uczestnicy mają zapewniony poczęstunek i dowóz na zajęcia. W ramach trwałości projektu Ośrodek utrzymuje gotowość wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania.

W 2021 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował, dzięki dofinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej 9 projekt pn.: „**Aktywni wykwalifikowani**”. W ramach projektu wyposażono salę szkoleniową w budynku przy ul. Plac J.P. II 4 w Solcu Kujawskim, w której w trakcie projektu odbywały się szkolenia i spotkania dla 12 uczestników. Dzięki pozyskanym środkom 6 osób wzięło udział w spotkaniach z psychologiem, doradcą zawodowym i pośrednikiem pracy. Każda z tych osób ukończyła przynajmniej jedno szkolenie zawodowe i podniosła swoje kwalifikacje lub zwiększyła kompetencje. Ponadto 6 osób skorzystało ze wsparcia psychologa i pedagoga oraz odbyło się szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach Programu Aktywności Lokalnej.

Ponadto w roku 2021 w Ośrodku funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, z której mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością, w której znajdowały się:

- 3 wózki inwalidzkie,
- 2 balkoniki – 4 kołowe,
- 2 balkoniki kroczące,
- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy.

2.3 Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS

jedną osobę z terenu Gminy Solec Kujawski. Od 2019 roku **1** osoba oczekuje na umieszczenie we wskazanym przez siebie DPS. Wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS w 2021 roku wyniosły **459.836,53 zł**.

Pomocą w tej formie objęto narastająco **13** osób, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **5 osób**,
- dla osób somatycznie chorych – **4 osoby**,
- dla osób w podeszłym wieku – **2 osoby**,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – **2 osoby**.

2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej,
- w drugim roku ponosić będzie 30%,
- w trzecim i następnych latach 50%.

W 2021 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **39** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – **6** dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej – **9** dzieci;
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej – **25** dzieci;
- w niezawodowej rodzinie zastępczej – **5** dziecko.

W roku 2021 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **86 120,19 zł**. Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **156 751,36 zł**.

W porównaniu do roku poprzedniego wzrosły łączne koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej. Związane jest to ze wzrostem liczby dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych. Analizując wydatki w odniesieniu do 2020 roku można zauważyć, że spadły koszty związane z odpłatnością za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, natomiast wzrosły nakłady na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Związane jest to z tym, iż w okresie sprawozdawczym 2 dzieci

opuściło placówkę opiekuńczo – wychowawczą, natomiast w rodzinie zastępczej przebywało więcej dzieci, niż w roku 2020.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2021 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. Ponadto dwoje dzieci zostało przeniesionych z placówki opiekuńczo-wychowawczej do Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w roku 2021 siedmioro dzieci powróciło z pieczy zastępczej.

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto 12 dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga lub rehabilitanta.

Liczba świadczeń wyniosła 689 godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 47.048,00 zł. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 68,00 zł. i rehabilitanta 70,00 zł.

W ramach programu „Wspieraj Seniora” w 2021 roku pracownicy socjalni oraz 9 wolontariuszy udzielało wsparcia osobom 70+ przebywającym w izolacji lub na kwarantannie w dostarczaniu zakupów i artykułów pierwszej potrzeby do miejsca zamieszkania. Ponadto pracownicy socjalni monitorowali stan zdrowia osób starszych i w razie potrzeby powiadamiali lekarza.

3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W rozdziale 852502 realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2021 r. stanowiły kwotę **5.216.282,67 zł.**, z czego z dotacji Wojewody wydatkowano **5.052.596,81 zł.**, w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4.649.763,69 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	281.487,01 zł,
• koszty obsługi	121.346,11 zł.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego **163.685,86 zł.**

3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **655** rodzin;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało **261** rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymały **92** rodziny;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało **110** dzieci;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymało **145** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia otrzymało **121** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia otrzymało **9** osób;

Łącznie w **2021 r.** wydano **641** decyzji administracyjne, na podstawie których wypłacono **13.788** świadczeń, z czego m.in.:

- **8.286** świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- **85** świadczeń - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- **973** świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,
- **1** świadczenie – zasiłki dla opiekunów,
- **42** świadczenia – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- **375** świadczeń – świadczenia rodzicielskie,

- **4.026 świadczeń – zasiłki pielęgnacyjne.**

Tabela 7 Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2021r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2020		Rok 2021	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	333.271,00	358	350.121,00	375
2.	Zasiłki rodzinne	658.069,83	5.863	573.232,82	5128
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
	urodzenia dziecka	28.602,28	40	19.000,17	20
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	55.614,85	157	52.000,00	132
	samotnego wychowywania dziecka	72.694,38	405	56.332,08	293
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	5.772,36	65	2.340,00	26
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	53.698,05	499	65.247,08	603
	rozpoczęcia roku szkolnego	31.392,79	806	30.316,15	662
	pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2.371,14	22	3.805,28	44
	pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	18.541,18	310	17.134,24	285
	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	105.089,85	1.169	97.626,48	1093
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	863.257,00	4.002	873.179,00	4026
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.448.784,00	804	1.869.124,00	973
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	101.000,00	101	85.000,00	85
7.	Zasiłki dla opiekunów	7.440,00	12	340,00	1
8.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	44.640,00	72	26.040,00	42
9.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	16.000,00	4	4.000,00	1

3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2021 roku kontynuowano realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono **36.796** świadczeń wychowawczych na kwotę **18.281.911,41 zł**. Świadczenia zostały wypłacone na **6.410** dzieci wychowujących się w **2.108** rodzinach. W ramach tego świadczenia wydano **2.138** informacji.

3.5. Fundusz alimentacyjny

W 2021 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **82** rodziny. Wypłacono **1.269** świadczenia na kwotę **534.887,96 zł**. W sprawie funduszu alimentacyjnego wydanych zostało **136** decyzji.

3.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2021 prowadzono postępowanie wobec 379 dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2021 wynosiła 329.682,84 zł, co w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowi 61,64%. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się 32 dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe.

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku 2021 Ośrodek opłacił składkę dla 29 osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę 51 697,00zł.

3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie 714.711,20 zł, w tym z PFRON 643.240,08 zł, ze środków powiatu bydgoskiego kwota 71.471,12 zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu. W 2021 roku uczęszczało do niej 30 osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy. Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, gospodarstwa domowego oraz rzemiosła twórczego. Poza zajęciami, w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa w postaci zajęć indywidualnych i grupowych; zajęcia z psychologiem (grupy spotkaniowo-treningowe, mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

W 2021 roku, w związku z pandemią koronawirusa wiele z zaplanowanych na rok działań nie zostało zrealizowanych. Na początku roku zorganizowano uczestnikom XIV Integracyjny Turniej Darta dla uczestników i pracowników w placówce. W ramach rehabilitacji

zawodowej uczestnicy wzięli udział w szkoleniu z nowej techniki tkania tj. wyplatanie makram ponadto dwukrotnie wzięli udział w targach pracy: Targi Edukacji i Pracy bez Barrier oraz w Targach pracy dla osób z niepełnosprawnościami. Odbyla się wycieczka integracyjna do Inowrocławia oraz integracyjna wycieczka do kina Helios w Bydgoszczy. Cyklicznie odbywały się spotkania społeczności w grupach pracownianych. W placówce zorganizowano uczestnikom: „Jaka to melodia”, „Kalambury”, Andrzejki w grupach pracownianych, „Letni piknik integracyjny” oraz wyjście na cmentarz w celu odwiedzenia grobów przed Świętem Zmarłych.

Prace wykonywane przez uczestników w pracowniach wystawiane były podczas kiermaszy:

- organizowanych przez placówkę w Sali Wystawowej WTZ
- Dożynek Gminnych w Solcu Kujawskim
- imprezy plenerowej pn. „Hejtujemy dopalacze – masz inny wybór”
- Jarmarku bożonarodzeniowego „Święta dobre z lasu”

Uczestnicy wzięli udział w dwóch piknikach organizowanych przez Stowarzyszenie Wspierania Rodzin tj. piknik „Aktywnie i twórczo idziemy przez świat” oraz „Wielkie grillowanie w amerykańskim stylu” Chętni uczestnicy wzięli udział w akcji sadzenia lasu pn. „Łączy nas las” organizowanej przez Nadleśnictwo Solec Kujawski.

W okresie sprawozdawczym, z uwagi na pandemię koronawirusa SARS-Cov-2, zajęcia dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej były zawieszone, zgodnie z zaleceniami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, w terminach:

- od 21.10.2020 roku do odwołania (powrót na zajęcia zgodnie z decyzją Wojewody zaplanowany był na 1 marca 2021 roku jednak w związku z nieobecnością pracowników Warsztatu spowodowaną izolacją i kwarantanną Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim prowadzącego Warsztat Terapii Zajęciowej zawiesił działalność placówki od 01 do 08 marca 2021 roku włącznie. Uczestnicy rozpoczęli zajęcia w placówce 9 marca 2021 roku.
- od 22.03.2021 roku do odwołania.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim wspierał uczestników w formach, na które pozwalały przepisy oraz możliwości techniczne uczestników. W czasie zawieszenia zajęć lub nieobecności uczestnika spowodowanego obawami przed zarażeniem się covid-19 instruktorzy utrzymywali regularny kontakt telefoniczny z uczestnikami. Prowadzone były rozmowy wspierające oraz o sprawach codziennych. Przeprowadzono 1016 rozmów telefonicznych z uczestnikami. W sytuacjach tego

wymagających udzielano wsparcia i wskazówek w zakresie rehabilitacji ruchowej w warunkach domowych. Instruowano uczestników w jaki sposób można poprawić kondycję fizyczną we własnym zakresie oraz jakimi domowymi sposobami można zapobiegać bądź postępować w zdarzeniach losowych. Zachęcano do większej aktywności fizycznej na świeżym powietrzu (zgodnie z wytycznymi GIS dotyczącymi obostrzeń) oraz ćwiczeń fizycznych z udzieleniem instruktażu prawidłowego wykonywania. Psycholog prowadził szeroko rozumianą pomoc psychologiczną głównie poprzez udzielanie wsparcia emocjonalnego, prowadzenie psychoedukacji oraz pomoc w ustaleniu konkretnych działań zmierzających do poradzenia sobie z problemem. Udzielał wsparcia w odzyskaniu równowagi emocjonalnej, poczuciu wpływu na swoje życie, opanowaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem. Prowadzona była edukacja zdrowotna w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną. Na bieżąco informowano uczestników o obostrzeniach i zasadach funkcjonowania społecznego. Każdy uczestnik mógł liczyć na indywidualne podejście ze strony instruktora. Przedstawiano uczestnikom alternatywne formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem umiejętności nabytych w Warsztacie. Każdy uczestnik, poza kontaktem telefonicznym z instruktorem, miał możliwość kontaktu osobistego w placówce, ale tylko w sytuacji tego wymagającej i z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (np. pomoc przy przygotowaniu i złożeniu dokumentów tak aby terminy zostały dotrzymane). Pracownicy wykonywali prace porządkowe w placówce i wokół placówki oraz drobne naprawy.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM

1. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. 2010r., Nr 218, poz. 1439) i jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca

w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2021 roku pracownicy socjalni nadal kładli duży nacisk na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie **23** kontraktów socjalnych. Łącznie **27** rodzin podjęło współpracę z asystentem rodziny i nastąpił niewielki spadek w stosunku do ubiegłego roku. Liczba rodzin objętych wzmożoną pracą socjalną w 2021 wyniosła **52 rodziny**. Ponadto, w 2021 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali **9** projektów socjalnych dla społeczności lokalnej.

2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”

W okresie sprawozdawczym odbyły się **4** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

Tabela 8 Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”

L.p.	Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
2.	Liczba formularzy Niebieskie Karty – A, przekazanych do przewodniczącego ZI, w tym:	62	44
	przekazanych przez policję	48	33
	przekazanych przez pomoc społeczną	12	9
	przekazanych przez oświatę	1	2
	przekazanych przez ochronę zdrowia	1	0
	przekazanych przez GKRPA	0	0
3.	Liczba rodzin objętych procedurą ogółem, w tym z roku poprzedniego	80	56
4.	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę	50	39
5.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą	171	133
6.	Liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą	48	45
7.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska Karta – A, jako osoby, co do których istnieje	56	44

	podejrzanie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:		
	kobiety	41	28
	mężczyźni	7	9
	małoletni	8	6
8.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska – Karta – A jako osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	50	44
9.	Liczba spraw skierowanych do prokuratury/policji	4	1/3
10.	Liczba zwołanych grup roboczych	50	39
11.	Liczba posiedzeń grup roboczych	157	119
12.	Liczba zakończonych procedur (w tym w roku poprzedniego)	63	43
13.	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny (zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	1	1
14.	Wsparcie w postaci całodobowego schronienia z uwagi na przemoc domową (ze wskazaniem miejsc schronienia)	0	2

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

1. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

2. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r., poz. 821 ze zm.). Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2021 roku w Ośrodku zatrudnionych było 2 asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii COVID-19 w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021” w formie dotacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla 2 asystentów, którzy spełniali warunki otrzymania dodatku. Łączne dofinansowanie wyniosło **4.000,00 zł.**

W ubiegłym roku asystenci rodzinny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierali **27** rodzin, w których wychowywało się łącznie **67** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 14,
- rodziny pełne – 8,
- konkubinaty – 5.

W 2021r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło **5** rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny z powodu zmiany miejsca zamieszkania – 3,
- zmiana miejsca zamieszkania - 1
- osiągnięcie celów – 1.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku **18** rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2021 można uznać fakt powrotu **6** dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której

występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

W 2021 roku w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy w Solcu Kujawskim utworzona została placówka wsparcia dziennego dla 15 dzieci z terenu gminy. Świetlica działa 5 dni w tygodniu od godziny 12 do 16. Celem działalności świetlicy środowiskowej jest wspieranie rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. W świetlicy opiekę i wsparcie zapewnia wychowawca i socjoterapeuta. Ponadto placówka współpracuje z wolontariuszami. W ramach działalności świetlicy dzieci uczestniczyły w wyjeździe integracyjnym do Ciechocinka, wyjściu do kina w Solcu Kujawskim. Ponadto w ramach integracji odbyło się spotkanie urodzinowe oraz spotkanie z okazji Dnia Chłopaka. Dzieci otrzymały też paczki świąteczne.

3. Wsparcie specjalistów

W celu dotarcia do klientów i udzielania im odpowiedniego wsparcia, wykorzystywano kolejną formę pomocy – wsparcie specjalistów. Przy Ośrodku działały Punkty Konsultacyjne, których zadaniem było zdiagnozowanie problemów całej rodziny, zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci), zaproponowanie rozwiązań, nawiązanie kontaktu, udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo.

Rodziny objęte wsparciem asystenta i pracą socjalną pracownika socjalnego oraz inne rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności miały możliwość skorzystania z pomocy specjalistów: psychologa, psychiatry, pracownika socjalnego, kuratora, instruktora terapii uzależnień, zatrudnionych przez Ośrodek, w tym:

- w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielono ogółem **165** porad **117** osobom. Psycholog udzielił **83** porady i skorzystało z nich **81** osób a z kurator udzielił **82** porady **36** osobom.
- w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym instruktor terapii uzależnień udzielił **82** porady **25** osobom,

- w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowy psycholog udzielił 83 porady dla 45 osób
- w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania narkomanii, działającego na terenie sołeckich szkół udzielono 19 konsultacji skorzystało 7 uczniów i 2 rodziców.

W 2021 r., ramach specjalistycznych usług opiekuńczych, 12 niepełnosprawnych dzieci skorzystało z usług świadczonych przez pedagoga i rehabilitanta.

Wszystkie formy wsparcia dla klientów były bezpłatne, na konsultacje kierowali pracownicy socjalny, lub też sami klienci zgłaszali się do specjalistów, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

- Projekt współfinansowany przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim „W rodzinie siła” realizowany był od sierpnia do listopada 2021 roku. Celem projektu była m.in.: Poprawa funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych, pochodzących z terenu Gminy Solec Kujawski, poprzez podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców borykających się z trudnościami-opiekuńczo wychowawczymi. Ponadto celem projektu było poprawienie relacji między rodzicami a dziećmi, nauka umiejętności lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksje nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Realizacja projektu była również okazją do integracji dzieci i rodziców podczas wspólnej zabawy i wyjazdu integracyjnego.

- Projekt współfinansowany przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim pn.: **„Otwórzmy serca – świąteczna pomoc potrzebującym”** realizowany w grudniu 2021 roku. W ramach projektu 40 osób starszych, samotnych uczestniczyło w Wieczery Wigilijnej w Restauracji „Jaskiniowa” i otrzymało paczki świąteczne. Celem projektu było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski.
- Projekt **„Aktywni w niepełnosprawności w każdej dziedzinie życia”** współfinansowany ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, którego celem było: promowanie aktywności osób z niepełnosprawnością i integracja społeczna oraz zwiększenie świadomości społecznej odnośnie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w tym osób z chorobami psychicznymi. W ramach projektu odbył się Piknik pn. **„Aktywnie i twórczo idziemy przez świat”** promujący zdrowie psychiczne dla rodzin i osób z niepełnosprawnością w różnym wieku zarówno dzieci, jak i dorosłych oraz ich rodziców i opiekunów oraz Piknik pn.: **„Wielkie grillowanie w Amerykańskim stylu”**. W ramach pikniku zostały przygotowane i zrealizowane działania przybliżające zwyczaje amerykańskie a uczestnicy nabyli wiedzę na temat genezy zwyczajów, które zdomowały się w Polsce.
- Bal charytatywny **„Serca otwarte Dzieciom”** – organizowany w celu zebrania środków na rehabilitację piętnastoletniego mieszkańca naszej gminy. Bal odbył się 24 września 2021 roku. Środki pozyskane z wpłat w formie cegiełki oraz zebrane w trakcie licytacji przeznaczone zostaną na zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz leczenie chłopca.

2. Wolontariat w MGOPS

W 2021 roku głównym partnerem Ośrodka była Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa oraz Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, współpracowano również z pedagogiem Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim.

Pomocą wolontariuszy objęto około 160 osób. Wolontariusze pomagają dzieciom w świetlicy w odrabianiu zadań domowych, grają z nimi w gry i aktywnie spędzają czas. Pomagają przy realizacji projektów na rzecz społeczności lokalnej. Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizowała program rządowy **„Wspieraj Seniora”**, w ramach którego wolontariusze w związku z pandemią robili zakupy osobom starszym i dowozili je do ich miejsca zamieszkania,

w celu zmniejszenia ryzyka zachorowania przez te osoby na koronawirusa COVID-19. W 2021 roku podpisano łącznie 22 porozumienia z wolontariuszami.

Wolontariat stwarza szansę rozwoju osobistego i daje możliwość nabywania nowych kompetencji, rozwoju umiejętności i zainteresowań. Umożliwia wykorzystanie potencjału młodzieży i stanowi płaszczyznę integracji dla uczestniczących w nim stron.

3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W okresie od stycznia 2021 roku do lipca 2021 roku wydano żywność łącznie 369, w tym:

- kobiety – **168**,
- mężczyźni – **201**,
- dzieci do lat 15 – **138**,
- osoby powyżej 65 lat – **14**,
- osoby bezdomne – **13**,
- osoby niepełnosprawne – **67**.

Łącznie wydano:

- 17.317,74 kg żywności.
- paczek- 2.115 sztuk paczek

Łączna wartość wydanych artykułów spożywczych wyniosła **83.339,29** złotych.

W ramach środków towarzyszących finansowanych z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym zrealizowano 2 działania, w każdym z nich uczestniczyło **80** osób:

w tym warsztaty:

- „Jak zagospodarować niewykorzystaną żywność” – 1 – liczba osób – **80**;
- „Jak nie wpaść w pułapkę zadłużenia” – 1 – liczba osób – **80**.

W ramach środków towarzyszących niefinansowanych z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym zrealizowano warsztaty „Ład w lodówce zmniejsza marnowanie żywności”, w których uczestniczyło **77** osób.

4. „Wspieraj seniora”

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w Polsce, w celu ochrony osób starszych, realizowany był rządowy program „Wspieraj Seniora”. Program adresowany jest do osób w wieku 70 lat i więcej, natomiast w szczególnych przypadkach do osób poniżej 70 roku życia. W związku realizacją programu, seniorzy nieposiadający rodziny lub najbliższych mogących zabezpieczyć ich podstawowe potrzeby, a którzy z obawy o swoje zdrowie zdecydują się pozostać w domu, mogą skorzystać ze wsparcia. Wspomniana pomoc zabezpiecza seniorów, tak aby nie musieli oni opuszczać swoich domostw w celu dokonania zakupów. Osoby, które zgłaszały się z prośbą o pomoc w tej formie mogły skorzystać z dostarczenia przez wolontariuszy niezbędnych zakupów, zarówno artykułów spożywczych, higieny osobistej a także leków.

VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Różnorodność ludzkich potrzeb, sytuacje kryzysowe i niezaradność powodowały konieczność rozbudowania zakresu usług ponad te, które gwarantuje ustawa o pomocy społecznej. Stwarzało to pracownikom możliwość rozwijania własnej inicjatywy i pomysłowości, a także dało szansę uaktywnienia się w środowisku lokalnym. Problemy te Ośrodek Pomocy Społecznej rozwiązywał realizując pomoc w formie pracy socjalnej. W roku 2021 w związku z pandemią koronawirusa nie mogła zrealizować wszystkich zaplanowanych działań na terenie gminy.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, udzielane były porady przez pracownika socjalnego, psychologa i kuratora zawodowego. Z uwagi na obostrzenia na terenie kraju porady i konsultacje odbywały się telefonicznie lub stacjonarnie z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i zgodnie z zaleceniami GIS i MZ. W ramach działalności punktu pracownicy między innymi:

- udzielali osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom,
- monitorowali sytuację rodzin, w których istniało zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodziło do przemocy, do czasu ustania tego zjawiska,

- współpracowali z Policją, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowym,
- prowadzili dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu,
- współpracowali z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego,
- pomagali klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozwy, wnioski, zawiadomienia).

VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej

W 2021 roku w Ośrodku realizowane były 3 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”, „Między nami aktywnymi Seniorami” oraz „Aktywni wykwalifikowani”.

1. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”

Od 1 listopada 2018 roku do 31 maja 2021 roku Ośrodek realizował projekt pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT. Celem projektu było zwiększenie dostępności usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla 15 osób, utworzenie 3 mieszkań chronionych wspieranych i objęcie wsparciem 12 opiekunów faktycznych osób zależnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Solec Kujawski. Udział w projekcie był bezpłatny, a całkowita wartość projektu wynosiła 257.339,00 zł, z czego wkład UE 85%. Projekt, którego realizacja rozłożona była na 30 miesięcy, składał się z trzech kluczowych zadań.

Zadanie 1

W 2021 roku kontynuowano wsparcie uczestników z grupy II, którzy objęci byli wsparciem fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania. w wymiarze od 2 do 4 godzin tygodniowo w zależności od wskazań lekarza. Fizjoterapeuta otrzymywał kilometrówkę zgodnie ze stawkami obowiązującymi w regulaminie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wymiarze 100 km miesięcznie na dojazd do uczestników projektu.

Zadanie 2

W sierpniu 2021 roku kontynuowano wsparcie 3 osób w mieszkaniach chronionych wspieranych, objętych usługami opiekuńczymi 7 dni w tygodniu po 3 godziny oraz wsparciem psychologa, pracownika socjalnego i opiekuna mieszkań. Projekt został zakończony 31 maja i rozliczony w czerwcu 2021 roku.

2. „Między nami aktywnymi Seniorami”

Od 4 maja 2020 roku do 31 marca 2021 roku Ośrodek realizował projekt pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT. W lutym złożony został wniosek o wydłużenie terminu realizacji projektu i po otrzymaniu zgody projekt został wydłużony do 30 kwietnia 2021 roku.

Celem projektu było utworzenie i wyposażenie Klubu Samopomocy w budynku przy Placu Jana Pawła II 4 w Solcu Kujawskim oraz realizowanie w nim wsparcia w ramach środków projektowych przez okres 7 miesięcy dla 15 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto projekt obejmował również rozwój niestacjonarnych specjalistycznych usług opiekuńczych poprzez wsparcie terapeuty zajęciowego i/lub psychologa w miejscu zamieszkania. Udział w projekcie był bezpłatny, a łączna wartość projektu wyniosła 272.277,00 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 231.435,45 zł. Projekt, którego realizacja rozłożona była na 11 miesięcy, składał się z trzech kluczowych zadań w 2021 realizowano 2 zadania.

Zadanie 1

W okresie sprawozdawczym kontynuowano wsparcie terapeuty zajęciowego oraz psychologa w miejscu zamieszkania dla II grupy uczestników projektu. Wsparcie realizowane było w oparciu o indywidualny plan wsparcia opracowany przez terapeutę zajęciowego i psychologa. Wsparcie dostępne było 7 dni w tygodniu przez okres 5 miesięcy. Każdy z uczestników projektu został objęty wsparciem terapeuty zajęciowego w wymiarze od 4 do 8 godzin miesięcznie, a wsparciem psychologa do 2 godzin miesięcznie. Terapeuta zajęciowy otrzymał kilometrówkę zgodnie ze stawkami obowiązującymi w regulaminie Miejsko-

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wymiarze 100 km miesięcznie na dojazd do uczestników projektu.

Zadanie 2

Od 1 września 2021 roku kontynuowane było wsparcie w ramach zajęć w Klubie Samopomocy utworzonym w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4. Zajęcia w placówce odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 13.00. Każdy z uczestników miał możliwość skorzystania z dowozu do/z placówki, oraz ciepłego posiłku w trakcie zajęć. W ramach działalności Klubu do dyspozycji uczestników była sala ogólna, sala rehabilitacyjna oraz pomieszczenie z w pełni wyposażonym aneksem kuchennym. Uczestnicy klubu korzystali ze wsparcia terapeuty zajęciowego, fizjoterapeuty, psychologa oraz opiekunki środowiskowej, którzy zatrudnieni zostali w ramach projektu.

3. „Aktywni wykwalifikowani”

Od 1 października 2020 roku do 31 sierpnia 2021 roku Ośrodek realizował projekt pn.: „Aktywni wykwalifikowani” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT .

Celem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 12 osób z terenu gminy Solec Kujawski poprzez aktywizację społeczną i zawodową oraz realizację Programu Aktywności Lokalnej. Udział w projekcie był bezpłatny, a łączna wartość projektu wyniosła 144.786,06 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 123.068,15 zł. Projekt, którego realizacja rozłożona była na 11 miesięcy, składał się z dwóch kluczowych zadań.

Zadanie 1

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej, w ramach którego w październiku 2020 roku wyposażono salę szkoleniową i pomieszczenie z aneksem kuchennym, w którym wsparcie otrzymały wszystkie osoby biorące udział w projekcie. W ramach tego zadania 6 uczestników projektu od listopada 2020 roku objętych zostało pracą socjalną, w ramach której została stworzona indywidualna ścieżka reintegracji dla każdego z nich a raz w miesiącu odbywały się indywidualne spotkania z psychologiem. W ramach realizacji projektu w 2021 roku zrealizowano wszystkie zaplanowane w projekcie zadania m.in.: warsztaty umiejętności wychowawczych, zajęcia ze specjalistą ds. poprawy wizerunku, spotkania grupy

samopomocowej, wyjazdy/wyjścia integracyjne uczestników oraz kursu pierwszej pomocy przedmedycznej.

Zadanie 2

Zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami związanymi z epidemią COVID-19 realizowane było zadanie „Aktywizacja społeczna i zawodowa” 6 uczestników projektu. Kontynuowana była praca socjalna, w ramach zgodnie z indywidualną ścieżką reintegracji dla każdego z nich. Każdy z uczestników otrzymał zasiłki wypłacone zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz stypendia szkoleniowe w trakcie odbywania szkoleń zawodowych. W ramach realizacji projektu zrealizowano wszystkie zaplanowane zadania m.in.: trening kompetencji i umiejętności społecznej, warsztaty motywujące, wyjazdy/wyjścia integracyjne, poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe oraz kursy zawodowe. Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z dodatkowych szkoleń, jeśli wykazali taką potrzebę. Projekt został zakończony 31 sierpnia i rozliczony we wrześniu 2021 roku.

IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami, podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- TPP Thermoplastics Polska Sp. z o. o.
- Przedszkole „Promyczek”;
- Radni Rady Miejskiej;
- Rodzice dzieci uczęszczających na zajęcia „Gigusie” w Soleckim Centrum Kultury.

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemoc w Rodzinie,
- szkoły,
- prokuratura,

- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sockie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- „Świelica środowiskowa”,
- Muzeum im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim.
- Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa.

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie Wspierania Rodzin,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Solca Kujawskiego,
- ochrona zdrowia.

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Policja,
- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- „Świetlica środowiskowa”.

X. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2021 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”.

W 2021 roku ogółem 601 rodzin skorzystało z pomocy i wsparcia, z tego 228 rodzin zostało objętych pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. W stosunku do roku 2020 liczba rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia nieznacznie spadła. Znacznie bowiem o 62,86% spadła liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, spadła też liczba rodzin korzystających z pomocy ze względu na bezrobocie w rodzinie. Spadek spowodowany mógł być większym dostępem do ofert pracy, realizacją projektu „Aktywni wykwalifikowani” w ramach, którego swoje kwalifikacje podniosło 6 osób a 4 osoby podjęły pracę. Pomimo wzrostu zasobności rodzin, wprost proporcjonalnie nie spadła ilość problemów, z którymi rodziny nadal się borykają.

W związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 i związanymi z nią obostrzeniami udało się zrealizować większość z zaplanowanych na ten okres działań a wsparcie, które miało miejsce w 2021 roku, odbywało się z zachowaniem szczególnej ostrożności i zgodnie z zaleceniami GIS i MZ.

W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka podejmowali szereg działań w celu wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, głównie poprzez objęcie tych rodzin asystenturą. Łącznie tą formą pomocy objęto 27 rodzin. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających w kierunku pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami socjalnymi. Rodziny, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmożoną pracą socjalną. W 2021 roku 6 osób małoletnich i jedna osoba pełnoletnia powróciła z pieczy zastępczej do domu rodzinnego.

W ramach pracy socjalnej podejmowano działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2021 roku prowadzono 56 procedur „Niebieskie Karty”, z czego 17 było

kontynuacją roku poprzedniego. W toku prowadzenia procedury 1 dziecko zostało odebrane z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców od października 2020 roku do sierpnia 2021 Ośrodek realizował projekt pn.: „**Aktywni wykwalifikowani**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020. Jego celem było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 12 osób z terenu gminy Solec Kujawski poprzez aktywizację społeczną i zawodową oraz realizację Programu Aktywności Lokalnej.

Nadal priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu, zakupie leków i opału. W gminie Solec Kujawski nadal obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „**Posilek w szkole i w domu**” na lata 2019 – 2023, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę wsparcia osób trzecich, zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu objęto osoby, które najbardziej w danej chwili takiego wsparcia potrzebowały.

Aby przeciwdziałać dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych Ośrodek realizował program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – **edycja 2021**, którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in.: przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwianiu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej.

Ośrodek kontynuował realizację projektu, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielných lub niepełnosprawnych**”. W ramach tego projektu osoby wymagające wsparcia objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów, a ich opiekunów faktycznych wsparciem psychologa,

pielęgniarki oraz prawnika. Projekt został zakończony w 31 maja 2021 roku. Od 1 czerwca 2021 roku w pełni wyposażone 3 mieszkania chronione wspierane, utworzone w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4 finansowane są w ramach zadań własnych Ośrodka.

W 2021 roku zakończyła się realizacja projektu pn.: „**Między nami aktywnymi Seniorami**” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach którego w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4 utworzono i w pełni wyposażono Klub Samopomocy oraz świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w postaci wsparcia terapeuty zajęciowego i/lub psychologa. Od 1 maja 2021 roku Klub Samopomocy udziela wsparcia 15 seniorom i finansowany jest ze środków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w Polsce, w celu ochrony osób starszych, realizowany był rządowy program „**Wspieraj Seniora**”. W związku realizacją programu, seniorzy nieposiadający rodziny lub najbliższych mogących zabezpieczyć ich podstawowe potrzeby, a którzy z obawy o swoje zdrowie zdecydowali się pozostać w domu, mogli skorzystać ze wsparcia. Wspomniana pomoc zabezpieczała seniorów, tak aby nie musieli oni opuszczać swoich domostw w celu dokonania zakupów. Osoby, które zgłaszały się z prośbą o pomoc w tej formie mogły skorzystać z dostarczenia przez wolontariuszy niezbędnych zakupów, zarówno artykułów spożywczych, higieny osobistej a także leków.

Realizowany w 2021 roku projekt „**Kujawsko-Pomorska Teleopieka**” umożliwił 30 osobom z terenu Gminy Solec Kujawski dostęp do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 i współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych czy z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania.

W 2021 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywano do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były z myślą o mieszkańcach Solca Kujawskiego.

XI. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2022 ROKU

Kierując się art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej opracowano dokument przedstawiający działania realizowane w 2021 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Takie zestawienie daje możliwość dokonania analizy oraz rzetelnej oceny zachodzących zjawisk wśród osób korzystających z różnych form pomocy. W oparciu o powyższe sprawozdanie pracownicy Ośrodka opracowali plan działań na kolejny rok.

W 2022 roku zachodzi konieczność:

1. Dalszego wzmocnienia pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych, w szczególności poprzez zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych, zwłaszcza rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności poprzez:
 - a. projekty socjalne skierowane do rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
 - b. realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 – 2022,
 - c. opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2023-2024.
2. Zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowania współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski poprzez:
 - a. realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Solec Kujawski,
 - b. realizację projektów socjalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.

3. Wspierania rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienia wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowania w środowisku poprzez:
 - a. zapewnienie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu zamieszkania, w tym: realizację programu rządowego „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”,
 - b. zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych poprzez projekty socjalne skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych pod kątem aktywizacji i integracji społecznej,
 - c. realizację zadań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”,
 - d. pozyskanie środków i realizacja zadań w ramach modułu II, Programu „Korpus Wsparcia Seniora”.
4. Zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:
 - a. realizację świadczeń pomocy społecznej finansowej lub w naturze w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,
 - b. realizację wieloletniego, rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,
 - c. realizację Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” 2014 – 2020, edycja 2021 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD),
 - d. realizację świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych,
 - e. monitorowanie realizacji, także w aspekcie finansowanym, systemu wsparcia finansowego rodzin z dziećmi na utrzymaniu pt. „Dobry Start”.
5. Prowadzenie aktywnej polityki senioralnej – wzbogacenie i rozszerzenie oferty dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
6. Rozbudowa systemu wsparcia środowiskowego.
7. Zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
8. Efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców.

9. Utrzymanie dobrej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami na terenie gminy i województwa.
10. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy osobom samotnych, jak i rodzinom w środowisku lokalnym.
11. Zapewnienie dzieciom i młodzieży zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom pomocy w placówkach wsparcia dziennego.
12. Dostęp do środków finansowych umożliwiających ciągle podnoszenie kwalifikacji kadry.

Zintegrowane działania mogą być gwarancją wypracowania jednolitego systemu wspierania rodziny w gminie Solec Kujawski, co w efekcie doprowadzi do sytuacji, gdzie rodziny będą funkcjonować na lepszym poziomie, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów oraz przy okazjonalnym wsparciu instytucji pomocowych.

Sporządziła: Ilona Organiak

Zatwierdziła:

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solec Kujawskim
mgr Hanka Stamm

SPIS TABEL

Tabela 1 Kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	4
Tabela 2 Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	5
Tabela 3 Liczba wydanych decyzji administracyjnych.....	11
Tabela 4 Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2021 roku w odniesieniu do roku 2020	14
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej	15
Tabela 6 Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.	17
Tabela 7 Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2021 r.	25
Tabela 8 Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	29

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2021 r.....	12
Wykres 2 Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2020-2021	16

